

vokaten underrettes endvidere om tidspunktet for afhøring og retsmøder.

I tilknytning til § 741 c har Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret den 15. maj 1985 udsendt en cirkulæreskrivelse til byretterne, hvori det er præciseret, at domstolene ved berømmelse af retsmøder bør inddrage bistandsadvokaten på lige fod med forsvarerne.

Advokaten har endvidere adgang til at gøre sig bekendt med den forurettedes forklaring til politirapport, jf. retsplejelovens § 741 c, stk. 2, 1. pkt. Når der er rejst tiltale i sagen, har advokaten tillige adgang til at gøre sig bekendt med det øvrige materiale i sagen, som politiet har tilvejebragt, jf. § 741 c, stk. 2, 2. pkt. I det omfang materialet uden ulempe kan mangfoldiggøres, skal genpart tilstilles advokaten. Advokaten må dog ikke uden politiets samtykke overlevere det modtagne materiale til den forurettede eller andre, og han må ikke uden politiets samtykke gøre den forurettede eller andre bekendt med indholdet af det i stk. 2, 2. pkt., nævnte materiale, jf. § 741 c, stk. 3.

Af forarbejderne til retsplejelovens § 741 c, stk. 2, jf. FT 1979-80, tillæg A, sp. 469 ff, fremgår det, at advokaten for den forurettede - i modsætning til forsvareren - først har fuld aktindsigt, efter at der er rejst tiltale i sagen. Det anføres i den forbindelse, at denne forskel må ses i sammenhæng med forskellen mellem den sigtedes og den forurettedes stilling i sagen. Mens den sigtede under sagen har adgang til at nægte at udtale sig og ikke kan straffes, hvis den pågældende giver falsk forklaring, er den forurettede hovedkilden til sagens oplysning og som vidne i retten forpligtet til at udtale sig i overensstemmelse med sandheden.

Efter retsplejelovens § 41 d kan den, der har en individuel, væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål, forlange at blive gjort bekendt med dokumenter i en straffesag, når sagen er endeligt afsluttet. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, jf. FT 2003-04, tillæg A, sp. 589 ff., at udtrykket »sagen er endeligt afsluttet« ikke har helt samme betydning som udtrykket »sagen er afgjort«, der anvendes i forvaltningslovens § 18. Efter retsplejelovens § 41 d kan en forurettet således først forlange aktindsigt, når omgørelsesfristen efter retsplejelovens § 724, stk. 2, er udløbet. Reglen tilgodeser derfor ikke den, der ønsker at påklage en afgørelse om ikke at rejse tiltale.

Efter retsplejelovens § 41 g kan der gives aktindsigt i videre omfang end fastsat i §§ 41 a-41 f, medmindre andet følger af reglerne om tavshedspligt. Efter forarbejderne til bestemmelsen, jf. FT 2003-04, tillæg A, sp. 589 ff., vil en anmodning om aktindsigt, der er begrundet i et ønske om at skaffe oplysninger til brug for

en eventuel klage til den overordnede anklagemyndighed, falde under reglen om meroffentlighed.

Bistandsadvokatens processuelle stilling i retten, herunder advokatens stilling i forbindelse med afhøringer af den forurettede eller andre vidner samt sigtede, er ikke nærmere reguleret i § 741 c. Af bemærkningerne til § 741 c, jf. FT 1979-80, tillæg A, sp. 470, fremgår det, at det i vidt omfang vil være overladt til domstolene at fastlægge advokatens beføjelser i forbindelse med den almindelige retsledelse. Det gælder bl.a. med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt og på hvilken måde advokaten kan stille spørgsmål til andre end den forurettede, dvs. til sigtede og eventuelle vidner, samt advokatens stilling i forbindelse med forsvarrets og anklagemyndighedens afhøringer.

Det understreges dog i forarbejderne, at advokaten under afhøringerne ikke bør kunne rådgive sin klient om den umiddelbare besvarelse af stillede spørgsmål. Det anføres således, at da denne regel er udtrykkeligt fastslået i retsplejelovens § 752, stk. 5, og § 754, stk. 1, for så vidt angår den sigtede og dennes forsvarer, må det på grund af den forurettedes stilling som vidne så meget mere desto mere gælde, når det drejer sig om forholdet mellem den forurettede og dennes advokat.

Det fremhæves endvidere, at den forurettedes advokat ikke bør kunne virke som en yderligere anklager i sagen. Advokaten bør derfor ikke have adgang til at procedere med hensyn til skyldsspørgsmålet og strafudmålingen. Derimod fremgår det, at det vil være rimeligt, at advokaten får adgang til at procedere med hensyn til en række andre spørgsmål, f.eks. spørgsmål om, hvorvidt sagen skal behandles for lukkede døre, jf. retsplejelovens § 29 a, og om afhøring af den forurettede skal ske uden den tiltaltes tilstedeværelse mv., jf. retsplejelovens § 848. Ligeledes har bistandsadvokaten adgang til at procedere spørgsmålet om en eventuel erstatning til den forurettede. Der henvises til FT 1979-80, tillæg A, sp. 471.

Af retsplejelovens § 741 e fremgår det, at for så vidt angår salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. kapitel 31. Bestemmelsen indebærer, at udgifterne til salær mv. til den beskikkede advokat afholdes af statskassen.

Omfanget af bistandsadvokatens opgaver, herunder spørgsmålet om salær, er i dag i vidt omfang fastsat i doms praksis.

Der henvises nærmere til betænkningens side 18-21.